

Reisverslag mei 2011

*"Want ik bevrijdde de ellendige, die riep, en de wees, die geen helper had." (Job 29:12)
"Ziet God is mij een Helper, de Heere is onder degenen, die mijn ziel ondersteunen." (Ps.54:6)*

Schrijnend

Hoe moeilijk kan het leven soms zijn. Alla Solianik is een ongetrouwde Joodse vrouw van in de 70. Ze woont in Nemirof in het midden van Oekraïne, op een afstand van 30 minuten van de grote stad Vinnitsa. Door een gezwel in haar gezicht waren haar ene oog en haar neus al weg. Nu bleek ook haar tweede oog blind te zijn. Ze kan alleen in en rond haar eigen huis wat rondscharrelen.

De enige man die in haar huis bij haar woont is haar neef Yoera die aan de drank verslaafd is. Op twee kamers na, die de baptisten gemeente heeft opgeknapt en schoongemaakt, is het huis één grote stinkende chaos. De familie die Alla verder nog heeft, woont in Israël of

Amerika, maar contact is er hoegenaamd niet; er is geen telefoon. Van het drie dubbele adoptiegeld helpen voorganger Igor en zijn vrouw Taya en de baptistengemeente Alla zoveel mogelijk. Igor en Taya bezoeken haar vaak. Taya verzorgt dagelijks haar gezicht. Er is geregeld dat de buurvrouw elke dag een warme maaltijd komt brengen.

Dit was één van de schrijnendste gevallen die we op onze laatste reis tegenkwamen. Wat moet je tegen zo'n vrouw zeggen, nadat je goed naar haar geluisterd hebt? Als groep van Roechama zaten we bij haar, samen met Igor, Taya en Koen, de man van Ira, ons contactpersoon in deze regio.

Geen gedaante

We moesten denken aan wat geschreven staat over onze Heer; *"Hij had geen gedaante noch heerlijkheid ... geen gestalte dat wij Hem zouden hebben begeerd."* We lazen daarom Jesaja 53:1-6. Aan de hand hiervan konden we zo mooi het Evangelie haar vertellen. Van de door God gestuurde Jesjoea, Die mens werd, veracht was, onwaardig, Die stierf voor ons. We zeiden haar dat ze altijd tot God kan spreken, dat Hij haar altijd hoort. En ook vertelden wij haar over de heerlijke toekomst met onze Heer in Zijn Koninkrijk, waar geen blinden meer zijn.

We vroegen aan Taya, de vrouw van de voorganger, of zij bereid was, elke dag, een stukje voor te lezen uit het boek "De Schuilplaats" van Corrie ten Boom. Dat wilde ze graag doen. Ook vroegen we Igor, toen we na afloop bij hem in het kerkgebouw koffie en thee dronken, of hij er voor wilde zorgen dat er elke dag twee mensen van de baptisten gemeente bij Alla op bezoek gaan. Om te luisteren, te praten en uit de Bijbel voor te lezen. Ook dat werd ingestemd. Igor heeft ook echt liefde voor het Joodse volk en hij staat met zijn gemeente midden tussen de bevolking. Ze doen ook veel aan Evangelisatie door jongerenkampen te organiseren waarbij ook ongelovigen worden uitgenodigd. 4 DVD's van 'God of wonders' kwamen hier goed van pas. We gaven het echtpaar ook "De Schuilplaats" en het boek van de Messiaanse Jood Jacob Damkani; "Waarom ik?" in het Russisch. We baden voor elkaar en waren voor elkaar een bemoediging.

Joodse tieners uit Wit-Rusland
Bovenstaand bezoek op vrijdagmiddag 6 mei was het laatste

van de vele bezoeken die we deden in de week van 1 mei tot en met 7 mei. We vertrokken 1 mei vroeg in de morgen met drie busjes en 7 personen; Cor en Mariska, Hans Huybens, Matthias, Gerard en Wim en Ria richting Oekraïne.

Onze eerste overnachting was in een logeerboerderij in Debe Wielkie, 40 kilometer voorbij Warschau. Daar heeft het Poolse echtpaar Gustav en Maria een bediening van de Heer onder vooral Joodse mensen uit Russisch sprekende landen (zie reisverslag van juni 2009). De planning is dat er in juni 30 Joodse tieners zullen komen uit Wit-Rusland voor een paar weken kamp. Voor de uitnodiging, de planning en organisatie werken Gustav en Maria samen met een Messiaanse gemeente in een plaats in Wit-Rusland. De voorganger van die gemeente heeft goede ingang onder de Joodse gezinnen. Voor deze

tieners hadden we heel veel kleding bij ons en ook voor hun ouders en anderen. Daarnaast lieten we 6 matrassen, een paar sets schoolmeubilair en ander goed materiaal, zoals beddengoed achter. Het kwam allemaal goed van pas.

Aankomst

De volgende dag vertrokken we al vroeg richting de Pools-Oekraïense grens. We hadden wel goede hoop dat het niet druk zou zijn, op de viering van de dag van de arbeid.

Inderdaad, de hele grensoversteek kostte nog geen uur. De douanebeambten waren zeer vriendelijk, vooral degene die toestemming moest geven voor de lading. Daarna vervolgden we onze weg in Oekraïne over zeer slechte wegen, met diepe kuilen en slecht

asfalt. 's Avonds om zeven uur kwamen we in Chmelnitski aan. We hadden er bijna 2000 kilometer op zitten en werden verwelkomd door Igor, de directeur van Chesed, en Sveta.

Waarheid en gerechtigheid

Igor vertelde over Chesed; het werk dat ze doen, de programma's, en hoeveel mensen er wel 'bediend' worden in de hele regio: 5000. Ook legde hij verantwoording af van de besteding van het sponsorgeld. Het wordt rechtvaardig verdeeld. *"De ene dag hebben mensen werk, de andere dag zijn ze zonder werk. De ene dag zijn ze gezond, de volgende dag zijn ze ziek en hebben ze hulp nodig. We wisselen daarom soms de adoptiegezinnen, als er gezinnen zijn die de hulp harder nodig hebben"* Op de vraag van Matthias wat het belangrijkste doel in zijn leven is, antwoordde Igor: *"Ons familie devies op het familiewapen is 'Waarheid en Gerechtigheid'. Dat devies is voor mij heel belangrijk. Een eerlijke*

leider zijn. Er moet er één voorop gaan als sterke leider om het volk te kunnen helpen, zoals Mozes." Igor overlegde over het te volgen programma en hij deed een aantal voorstellen m.b.t hulpverlening om over na te denken. Zijn idee is bijvoorbeeld om de Joodse mensen vanuit de acht omliggende dorpjes af en toe naar Chmelnitsky te laten komen op vrijdag. Om elkaar te ontmoeten, met elkaar naar de synagoge te gaan en ook om gezamenlijk sjabbat te vieren. Dit zal zo'n € 200,- per maand gaan kosten. Wellicht zijn er mensen die hiervoor geld overhebben.

Ontmoeting

Nadat we dinsdagmorgen eerst Hollandse souvenirs hadden gevuld met stroopwafels, kaas, een handdoek, 'Delfts Blauwe' onderzetters en idem mok, waren we te gast bij een speciale ontmoeting tussen Holocaust overlevenden en een Duitse liefdadigheidsorganisatie. Voor 's middags waren alle Joodse adoptiepersonen uitgenodigd in het pas geopende 'gemeenschapshuis', waar ook een plaquette aangebracht is met dank aan Stichting Roechama voor haar bijdrage. In de bovenzaal

wachten zo'n twintig mensen ons op. We spraken hen toe. We legden uit wat ons drijft en vertelden van onze liefde voor het Joodse volk, Gods volk. We spraken over Gods liefde en Zijn komend Koninkrijk en probeerden hen ook geestelijk te bemoedigen. De mensen die het woord namen, konden haast geen woorden vinden om hun dank uit te drukken. We zongen hen 'de Vrede van God' toe en deelden de tasjes uit. Daarna was er nog wat tijd voor korte ontmoetingen, het maken van foto's en het uitdelen van kleding en beddengoed. Ook konden we een paar meisjes de zelfgenaaide nieuwe kleding laten passen.

Verjaardag

We ontmoetten oude bekenden en mensen die we alleen nog maar van naam en foto kenden, zoals Valeri Namba, die al twee keer een hartinfarct heeft gehad. We maakten ook kennis met Christine Lichovitser en haar gepensioneerde oma. Christine's moeder is invalide en krijgt alleen een uitkering van ongeveer €75,- per maand. Geld voor een studie voor Christine was er niet. Roechama betaalde daarom de laatste anderhalf jaar van haar studie aan de farmaceutische faculteit. Het was leuk om haar en haar zo dankbare oma te ontmoeten. Ook met een paar nieuwe adoptie personen maakten we kennis, zoals met Maya Bartsjava en haar man. Maya is een zeer bescheiden vrouw en ook verlegen. Ze heeft de ziekte van Parkinson en zij maakt zich veel

zorgen. Dit echtpaar woont met hun dochter en schoonzoon en twee

kleinkinderen in een driekamerflat. We waren blij hen nog wat kleding te kunnen meegeven en vooral dat we als verjaardagscadeau het boek 'De Schuilplaats' konden geven.

Leven in een schuur

Ook Jasja (Jacob) Lankman is een nieuwe adoptie. Tijdens de lunch vertelde Igor zijn levensverhaal. *"We vonden hem twee jaar geleden in een schuur. Jacob heeft een hoge opleiding en heeft verstand van computer programmeren. Hij was aan de drank geraakt en woonde in een schuur. Mensen vroegen Chesed: 'Waarom helpen jullie hem niet?' We zochten hem op. Hij bleek al twee jaar recht te hebben op pensioen, maar hij kreeg het niet. Wij zorgden voor een nieuw paspoort, regelden zijn pensioen en kleedden hem beter aan."*

Jacob had echter een grote schuld opgebouwd, omdat hij, nog in de Sovjettijd, een kamer heeft gehad in een flatgebouw, die echter door anderen als rommelhok werd gebruikt. De rekening van het gas stond echter wel op zijn naam. Wij hebben nu bijna alles betaald. We hebben in de kamer een deur en een W.C. laten maken en het vuil weggehaald. Nu zijn we bezig met het privatiseren van de flat. Aan het eind van het jaar hopen we dat het allemaal rond is."

We vroegen naar het bedrag van de schuld en beloofden die € 150,-. als Stichting Roechama te betalen.

Artsstudie

Ook hadden we een ontmoeting met Vasja, de moeder van Maria (Masja) Parigina en oma van Sasja. In juli 2010 bezochten we deze familie, waar zelfs gebrek aan voedsel was. Maria vertelde dat ze zelfs naar haar werk loopt om één Grivna (nog geen dubbeltje) voor de tram uit te sparen. Maria is door haar man verlaten en is vaak zonder werk en Vasja is gepensioneerd. Nu heeft Chesed voor twee werkplekken voor Vasja gezorgd. Sasja, die bijna 20 jaar is, heeft zijn studie kunnen afmaken, dankzij een lening die Vasja bij de bank afsloot. Igor vroeg: *"Vasja en Masja zouden zo graag*

zien dat Sasja gaat studeren voor arts. Zijn opa was ook arts. Deze studie gaat ongeveer €2000 per jaar kosten. Het is goed dat hij zelf €1000 bij elkaar brengt. Maar zouden jullie een sponsor kunnen vinden die die andere 1000 Euro voor een jaar wil betalen?"

We beloofden naar een sponsor te zoeken. We zouden deze kostbare mensen graag willen helpen.

Leren bidden

De volgende dag bezochten we negen Joodse adoptiemensen, die niet in staat waren geweest dinsdag naar het gemeenschapshuis te komen. Van enkelen van deze bezoeken doen we verslag.

Bij Pauline Pikovaskaya deed haar dochter Galya open, omdat zij zelf niet in staat was naar de deur te komen. Zij heeft artrose. Tot onze verbazing begon Pauline in het Engels tot ons te spreken. Dat overkwam ons niet eerder. Ze vertelde dat ze in Kiev aan het "Institute of Foreign Languages" gestudeerd had. Galya woont bij haar met haar man, die orthodox is, en met hun dochttertje Eva van 3 jaar.

We vertelden Pauline wie we zijn en hoe we haar zullen gaan helpen. We vertelden haar over God en vroegen of we mochten bidden. *"Ik heb dat nooit geleerd, mijn schoonzoon kan bidden. Maar ik wil het wel"* We riepen de God van Abraham, Izak en Jacob aan en baden vrijmoedig, dat Pauline ook zal gaan beseffen dat God bestaat en in relatie met haar wil komen door Zijn Zoon Jesjoea. Pauline was zichtbaar ontroerd. We gaven haar een kaartje met psalm 91 en een kaartje met het 'Onze Vader' en ook het boek 'De Schuilplaats' met uitleg. Het zal zeker gelezen

worden. Pauline zei dat ze nog nooit zulke lieve mensen had ontmoet (Prijs de Heer)

Beter opstaan

Op de vijfde verdieping van een flat woont Elena Dorofea samen met haar moeder en zontje Sasja van 9 jaar. Elena is invalide. Zij heeft bronchitis, astma en epilepsie. Al deze problemen zijn verergerd na de Tjernobil ramp. Ze krijgt hormoon preparaten toegediend. Elena is ontzettend dik en kan niet zonder hele lange rustpauzes de trappen van haar flat op- en afkomen. Daar doet ze wel drie kwartier over. Elena is al 7x klinisch dood geweest, maar 'herleefde' steeds na reanimatie. *"In het ziekenhuis kent iedereen mij, ook alle bewakers."* Elena is zo blij met haar twee persoonsbed en orthopedisch matras, dat van het adoptiegeld is gekocht: *"Ik slaap nu weer en heb geen rugpijn meer!"* We gaven haar tweepersoons linnengoed en zeiden dat we bij Chesed een

koffer vol met nieuwe Grote Maten kleding zouden achterlaten, waar zij kleding uit zou mogen kiezen.

Beide vrouwen, Elena en haar moeder krijgen een boek. De één "De Schuilplaats" de ander "Waarom ik"

Kinderen lijden

Faina Schneider zat op haar bed toen we haar bezochten in haar flat. Faina vertelde, dat ze nog maar 5 jaar hier woont. Ze woonde eerst in het centrum van de stad in een heel klein huisje zonder water, toilet en electriciteit. Iemand wilde op die

grond een huis bouwen en stelde een woningruil voor. Nu wonen ze veel beter. Haar twee ongetrouwde zoons wonen bij haar. Sasja werkt in een fabriek en is niet thuis. We vragen Alex of hij ook werk heeft. *"Ik moet voor mijn moeder zorgen, ze is ziek en ze kan niet goed zien en heeft daarom veel zorg nodig."* Faina vulde aan: *"Jammer dat de kinderen zo lijden om mij. Gisteren voelde ik me heel slecht. Nu gaat het goed. Het is van God dat jullie er zijn."* Ze heeft verder geen familie, behalve een zus in Israël, die elke week belt. Behalve het pakketje gaven we ook het boek De Schuilplaats en vroegen Alex het voor te lezen voor zijn moeder.

Optimist

Leonied Kerdman en zijn vrouw Galina zijn zulke lieve mensen. We hoorden tijdens ons bezoek dat Leonied al in 2002 een insult had gekregen en met veel moeite nog kon werken als lasser tot 2004. Sinds die tijd krijgt hij een uitkering. Leonied is 63 jaar. Toch praatte hij met opgewekte stem en een opgeruimd gezicht. Zijn vrouw zei; *"Leonied is een optimist."* Het echtpaar heeft twee kinderen; de oudste dochter Ira en schoonzoon wonen in het oosten van Oekraïne. *"Onze jongste dochter Larissa is op 28 maart met haar man Ruslan en twee kinderen, Rostislav en Veronica naar Israël vertrokken. Ruslan kon in Oekraïne geen werk vinden."* De ouders zijn blij voor hen. Wij vroegen

hen: *"En? Wilt u niet naar Israël gaan?"* *"Ja, dat willen we wel, maar de kinderen moeten daar eerst een leven opbouwen, en dan kunnen wij later wellicht ook gaan."* We spraken met hen over Gods plan, lazen het Woord van God en we baden met hen. Ze waren erg open en we lieten ook het boek De Schuilplaats met het pakketje achter.

Been gered

We bezochten ook nog oude bekenden zoals Sergey en Raya. Bij Sergey is één been geamputeerd en hij heeft een insult gehad. Ook Raya heeft haar gezondheidsproblemen

(zie reisverslag juni 2009). Bij Sergey was in december kanker geconstateerd. Hij heeft vier chemo's gehad. *"De medicijnen, die toen nodig waren, waren heel duur. Alles lijkt nu in orde. Sergey moet nu*

alleen nog elke drie maanden voor controle terugkomen." Dit echtpaar is zo dankbaar; *"Het tweede been is gered. Zonder jullie hulp (Chesed + Roechama) was het leven niet mogelijk geweest. Drie jaar houden we het nu al vol met jullie hulp, want alles kost geld. Geve God jullie gezondheid en alles wat jullie nodig hebben."* Hun dochter woont gelukkig dichtbij. Raya voegde toe: *"Ja onze kleinzoon Oleg van 18 jaar draagt zijn opa de trappen af naar beneden, als hij naar de dokter of het ziekenhuis moet."*

Ook deze keer lazen we bij dit echtpaar uit het Woord van God, baden met hen, zongen hen toe en lieten het boek "Waarom ik?" achter.

Gods rechterhand ondersteunt

We bezochten ook Jefim Noedel. Hij kan vanwege een zwakke, zieke wervelkolom al sinds 1994 niet meer werken. Zitten kan hij niet, alleen liggen of staan (zie reisverslag juni 2009 en mei 2008). Jefim gaf opnieuw blijk dat hij het één en ander over Nederland weet. Hij probeert het nieuws over Nederland te volgen en toonde zijn kennis over ons land. Maar er kwamen ook ernstiger zaken aan de orde. Jefim vertelde dat hij hartklachten heeft, maar lang heeft gewacht om naar een dokter te gaan. *"Op 15 november vorig jaar zakte ik in elkaar en kon nog net de Eerste Hulp waarschuwen. Zij zijn snel gekomen. God heeft mij gered. Eigenlijk zijn er nu twee operaties nodig, eerst een kleine en later een grotere, maar ik moet eerst een goede arts zien te vinden."* Sveta zei dat Chesed contact heeft met een goede arts. Jefim gaf nog vele voorbeelden van hoe duur het leven in Oekraïne

geworden is. Heel veel producten zijn zelfs duurder dan in Nederland. We spraken met hem over het belang van onze verhouding met God en lazen Jesaja 41:8-10 voor hem en wezen op Gods Rechterhand, de Messias, die ondersteunt, sterkt en helpt.

Flessen verzamelen

Bij Michaël Camkov viel het niet mee om zijn verhaal te volgen. Hij is zelf slechthorend en praatte heel hard en bijna aan één stuk door, zodat het vertalen heel moeilijk was. Michaël, die over een paar maanden 70 hoopt te worden, heeft een hoge bloeddruk en is heel kortademig. Hij heeft bronchitis en een slecht hart. Ook houdt hij veel vocht vast. Michaël vertelde dat hij net na het begin van de oorlog geboren werd en hoe hij samen met zijn moeder in een trein vluchtte voor de Duitsers. Hij heeft met zijn moeder de oorlog in de buurt van de Kaspische zee overleefd. Zijn vader kwam op de eerste dag van de oorlog al om aan het front. Zijn moeder hertrouwde nooit. Michaël en zijn vrouw Valya hebben twee kinderen. Hun dochter is getrouwd en woont in de buurt.

Hun zoon en schoondochter wonen in Israël. Ze hebben een zontje verloren toen hij 3 jaar oud was. Een andere (klein)zoon dient in het Israëlische leger.

"We zijn heel blij dat jullie gekomen zijn. Als Chesed en jullie er niet waren dan moesten we flessen verzamelen (om in leven te blijven w.v.)"

Noodsituatie

We waren dankbaar dat we zoveel mensen konden bezoeken en bemoedigen. We konden niet langer blijven. Na de overnachting en het ontbijt vertrokken we donderdagmorgen naar Vinnitsa. In die plaats hebben we al sinds 2003 Joodse mensen en gezinnen, die we steunen.

Eerst hadden we een ontmoeting met Vova, de directeur van Chesed Emoena. Hij praatte ons bij m.b.t. het leven in Vinnitsa, de economisch situatie en het werk van Chesed. Chesed is heel blij dat Stichting Roechama die Joodse mensen helpt

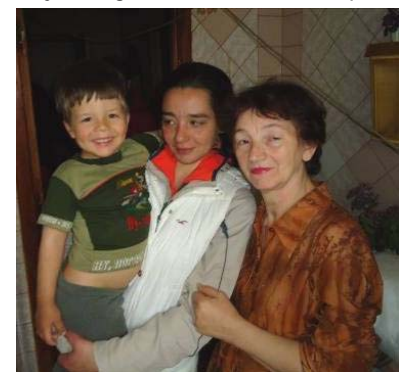
die niet aan de criteria van JOINT

voldoen, (die Duits geld verdeelt onder Holocaust overlevenden en evacués uit de oorlog) maar die wel in een noodsituatie verkeren. Hij stelde ons een nieuw gezin voor om die te gaan sponsoren.

Verslaving

Dit eerste gezin Markoelis, dat we bezochten, verkeert in zo'n bovengenoemde noodsituatie. Oma moet voor haar kleinkind Daniël zorgen, omdat haar dochter, Ira, de moeder van Daniël, verslaafd is en veel zwerft. De jongen is autistisch, maar omdat moeder geen paspoort of legitimatie heeft, krijgen ze geen hulp van de regering en kan hij ook niet naar (een speciale) school. Het zou goed zijn als we de moeder zover krijgen dat ze een paspoort betaalt (inclusief boete). Tot onze verrassing was moeder Ira ook thuis omdat oma jarig was. Zo konden we hen alle drie zien en spreken. We beloofden hulp en zullen Ira, ons contactpersoon, vragen hen regelmatig te bezoeken en hen de nodige hulp en adviezen te geven. We gaven oma als verjaardagscadeau De Schuilplaats

en we hadden voor hen allemaal wel wat: speelgoed, schoenen, kleding en beddengoed.

Sveta Hochlova

De volgende vrouw die we bezochten was Sveta Hochlova. Een vrouw van 39 jaar, die al vanaf haar 12^e jaar wees is. Haar vader was ook al 60 toen zij geboren werd en haar moeder 43. In mei 2006 bezochten we haar voor het eerst, toen moest ze juist weg voor een ziekenhuisbezoek. Ze raakte uit het

gezichtsveld. We kwamen haar naam en situatie tegen bij het lezen van het oude reisverslag en stelden toen in februari 2011 voor om haar te gaan sponsoren als ze nog hulp nodig mocht hebben. Het was wonderlijke besturing van God dat

Sveta juist in die tijd bij Chesed aanklopte voor hulp. Het ziekenhuis en de medicijnen zijn niet te betalen van het beetje 'pensioen' dat zij krijgt. Sveta kreeg op haar 25ste een infectieziekte (ze werkte als onderwijzeres met kinderen). Het genezingsproces verliep heel moeilijk en de infecties breidden zich uit. Sinds 1998 kan ze niet meer werken. *"Elke dag is anders. Ik ben heel vaak heel erg moe. Het gaat twee dagen goed en dan weer vijf dagen slecht. Dit weer (nogal koud) is goed voor me."*

Door het proces van privatiseren is de kamer van het gemeenschapshuis waar ze woont, nu haar eigendom. We bemoedigen haar en gaven ook haar het boek De Schuilplaats. We bidden en vertrouwen dat dit prachtige boek haar en de velen die het lezen tot zegen mag zijn.

Eduard

We brachten ook een bezoek aan een oude bekende Eduard. We bezochten hem (en zijn vrouw die toen nog leefde) al in 2004. Hij heeft M.S. en ligt/zit de hele dag op bed. Hij krijgt een dubbele sponsoring, omdat hij thuiszorg nodig heeft. De vrouw van de thuiszorg, Oksana, deed voor ons open en kwam er ook bij zitten toen we met Eduard

praatten. Zij komt elke dag twee uur voor Eduard, doet de boodschappen en maakt eten klaar. God zij dank is de situatie van Eduard niet verder

achteruit gegaan. Zijn dochter Alena bezoekt hem trouw elke dag, hoewel ze met haar man in een dorpje buiten Vinnitsa woont. Ook bij Eduard hoorden we weer van de voortdurende prijsstijgingen van gemiddeld 40%, terwijl de pensioenen gelijk blijven.

We hadden een fijne tijd samen. We konden Eduard bemoedigen met het Woord van God, een lied en brachten hem in gebed bij de Heer. Het boek van Damkani met een pakketje gaven we hem ook nog.

Vier uur slaap

Het volgende bezoek was bij Natasja, de weduwwrouw van Oleg, die samen met haar dochter Lera in Nederland geweest is. We verrasten haar en Lera, die een week langer thuis mocht blijven van de Joodse school in Kiev, omdat wij op bezoek kwamen. Hoewel ze wisten dat we in deze week komen zouden, hadden we ons bezoek niet aangekondigd. Natasja was druk aan het kneden, bakken en inpakken van koekjes.

"Dit werk doe ik voor iemand. Ik maak zelf het deeg, ik kneed het, het is zwaar werk. Ik ben hier 4 á 5 dagen zo'n 12 uur mee bezig." Op onze vraag of ze dan wel genoeg slaapt, antwoordt ze: *"Ik slaap nooit uit, ik slaap niet meer van 4 uur in de 24 uur."* Ze vertelde ook dat ze gezondheidsproblemen heeft. *"Mijn klieren zijn ook opgezet, de dokter heeft mij naar de oncoloog verwezen, maar ik ben bang."* We spoorden haar aan vooral toch naar de oncoloog te gaan. We zagen en hoorden dat het leven zwaar is. *"In de winter was het heel koud. De onderbuurvrouw is overleden, zodat de kamer onder ons niet meer verwarmd wordt. De prijs van gas is al drie keer verhoogd dit jaar."*

Gelukkig hadden we nog veel kleding en spullen bij ons voor Natasja en Lera. Hun sponsor had ook nog een envelop met inhoud meegegeven. Die kwam goed van pas. We gaven Natasja nog een paar boeken; "Vrouwen in de bijbel" van Spurgeon en "Waarom ik?" van Jacob Damkani. Omdat zij ook een DVD speler hebben, konden we de DVD 'God of Wonders' ook geven. We baden met hen en namen afscheid.

Gezonden door de Heer

We reden naar Koen en Ira. Vandaar uit zouden we nog één bezoek doen, te voet. Valentina is een gelovige Joodse vrouw, die haar identiteit jarenlang verborgen heeft gehouden, totdat ze Koen en Ira ontmoette. We bezochten haar voor het eerst in juli 2010. Wat was deze vrouw blij met ons bezoek. *"Als eerste wil ik God danken met jullie voor Zijn Zoon, dat Hij Zijn bloed gaf voor ons."* En zo

gebeurde het. Daarna getuigde Valentina: *"Ik heb de hele dag gehuild (Valentine heeft veel pijn; ze heeft hele dikke gezwollen benen) God heeft jullie gestuurd. Ik ben 13 jaar geleden tot geloof gekomen en ik ben de Heere heel dankbaar dat Hij jullie gezonden heeft. Ik onderhoudt de Sjabbat want dat gebiedt de Heer. En de zondag is de dag van opstanding, dan eer ik Hem. Dat is toch goed?"* Ze is zeer verrast te horen dat wij ook de sjabbat houden. We zingen voor en met haar een paar Hebreeuwse liederen, die ze nog kent uit haar jeugd en geven haar het boek van Damkani. *"Ik vind het zo fijn om te lezen. Wat heeft God mijn gebed verhoord. Als je een bibliotheek hebt, o geef mij aub boeken om te lezen."* Als we haar nog bemoedigen met woorden van de Heere Jezus, dat de gelovigen nog meer zorg ontvangen dan de vogels in de lucht en de bloemen in het veld, vult zij de woorden zelf al aan... *"Gij gaat die alle verre te boven."*

Bij het afscheid nemen bemoedigd zij onze jonge teamgenoten met de woorden; *"Mijn lieve, geboren broer. Heb de Heere lief, zoals ik Hem liefheb."*

Bella Bren

's Avonds aten we samen pizza bij Koen en Ira en gingen nog samen met een oude bekende Sergei, een wees'jongen' van 32 jaar oud, poolen in een cafe.

De volgende morgen lostten we de inhoud van de busjes bij Chesed. Zij zullen voor de distributie zorgen van de kleding, de matrassen, het beddengoed enz.

Toen gingen we met elkaar op reis

naar het plaatsje Knivan. Daar heeft Koen tijdens het uitdelen van de voedselpakketten van Christenen voor Israël, een Joodse vrouw in schrijnende opstandigheden aangetroffen. We willen haar ook financieel adopteren. Bella Bren troffen we zittend op bed aan. Voor haar stond een tafel met eten, wat meer leek op de vloer van een beestenhok. Bella ziet slecht en ze had in het begin niet door dat wij geen Oekrainers waren en dus de taal niet kenden. Ze liet geen tijd in haar verhaal over om te laten vertellen. Bella vertelde van de hongersnood in 1933, over haar vader en moeder en de evacuatie tijdens de oorlog. Ze is er zichtbaar trots op de astronaut Gagarin persoonlijk ontmoet te hebben.

Bella heeft een dochter, die psychisch ziek is en daarom opgenomen is in een inrichting. Bella legde een verband met de Tsjernobil ramp. Haar enige kleindochter is religieus en woont in Israël.

'Ik ben in mijn eigen huis gevallen en heb waarschijnlijk mijn heup gebroken. Ik ben alleen, mijn man

overleed 11 jaar geleden." Vijf keer per week komt er een hulp van Chesed, die boodschappen doet. *"Ik dank jullie voor de aandacht, ik eis niets. De buurvrouw komt ook altijd en geeft mij te eten."*

Komt Hij spoedig?

We zagen wel dat hier meer hulp nodig is; het huis schoonmaken, Bella douchen en haar geestelijk ondersteunen. We wilden deze vrouw zo graag ook geestelijk helpen. En besloten heel direct met haar te bidden en we vroegen haar de zinnen na te zeggen. Dit deed zij, zodat met haar eigen mond de Heere beleden werd als degene, die ook Bella's zonde op Zich nam. *"U stierf ook voor mij. Dank U voor Uw bloed dat U gaf voor mijn redding."* Toen we baden: *"Kom spoedig terug Heer, klonk het hoopvol tussendoor: "Is dat zo, komt Hij spoedig terug?"*

We spraken met Koen af, dat er gezocht gaat wordt naar gelovigen die Bella willen helpen. Het sponsorgeld zou daarvoor gebruikt kunnen worden.

Na dit indrukwekkende bezoek, reden we 'binnendoor' naar Nemiroff om Alla Solianak te bezoeken. We schreven daar als eerste al over. Meer tijd voor bezoeken hadden we helaas niet. De sjabbatavond brachten we bij Koen en Ira door. We gaven Koen ook de bestelde 100 boeken van De Schuilplaats. Koen heeft het plan opgevat om bij de

voedselpakketten die aan Joodse mensen in de hele regio worden uitgedeeld, ook dit zo waardevolle boek te geven.

Sjabbatsdienst

Zaterdagmorgen vertrokken we al om half 8 richting Zjtomir. We bezochten de dienst van de

Messiaanse gemeente, die om 10.00 uur begon. Van deze gemeente maakt ook Julia deel uit. Zij was vier jaar geleden voor twee maanden bij Wim en Ria in huis, uitgenodigd door de organisatie CCR in Nieuw-Lekkerland. Er is een vriendschap ontstaan met haar ouders en oma; de familie Telesman.

De dienst werd geleid door Arkadi. Voor ons waren er veel herkenningspunten in de dienst; een paar Hebreeuwse liederen, het Sje'ma Israël en twee broeders die het Woord brachten, te beginnen met verwijzingen naar het Parasja gedeelte. De eerste preek was een oproep onszelf te verloochenen en het kruis op ons te nemen. Een confronterende boodschap. Tussendoor werd steeds een lied gezongen. Wij werden gevraagd ook een Woord te brengen. Wim sprak over de drievoudige Rust; de sjabbatsrust, de rust in de Messias Jesjoea en de komende rust van het Koninkrijk van God.

Vol bewondering keken we naar de doventolken. Vier jonge vrouwen, inclusief Julia, gaven de woorden met gebaren door aan de doven op de eerste rij.

Een sprookje

Na de dienst dronken we nog koffie en praatten met Arkadi en anderen. Daarna gingen we met de familie Telesman mee naar hun flat. Een heerlijk en uitgebreide maaltijd werd ons voorgeschoteld. Boris vertelde zijn getuigenis. Hoe hij als docent biologie en aardrijkskunde het bestaan van God ontkende en overtuigd atheïst was. Hij had geleerd op de hogeschool dat God een sprookje was. Toen hij Alona (nu zijn vrouw) leerde kennen, was haar moeder al tot geloof gekomen en Alona was er ook mee bezig. Door middel van een collega van Alona, kwam hij als muzikant in de Messiaanse groep van Arkadi terecht.

Daar wilden ze graag een jonge Joodse muzikant hebben. Boris was het beide. *"Iedereen bad toen al voor mij. Ik nam de Bijbel aan en zei; Ik zal bewijzen dat de Bijbel een sprookje is. Bij het lezen werden mijn ogen geopend. Toen begreep ik dat ik vijf jaar lang het verkeerde had onderwezen. Op 13 maart 1998 ben ik gedoopt en we zijn ook getrouwd."*

Zustergemeenten

Boris vertelde dat gelovigen het makkelijker hebben in de huidige moeilijke situatie in Oekraïne; *"Ja, want zij zijn tevreden en mopperen niet. Er is een gezegde; Als je de situatie niet kunt veranderen, moet je je blik erop veranderen."* Van Boris hoorden we ook hoe de Heere werkt in deze regio. Er zijn al diverse 'zuster' gemeenten ontstaan in de omliggende plaatsen en dorpen. Boris noemde zo een paar plaatsen op waar 's middags om 15.00 samenkomsten zijn waar ook Boris normaal in tourbeurt de leiding heeft. In Jemiltsino en Berdytsiv bijvoorbeeld. Voor deze gelegenheid,

dat wij op bezoek waren, had Boris zijn beurt geruild. We vroegen of hij nog steeds Bijbelstudies geeft in Novograd Volinsky. *"Ja, elke woensdagavond, alleen de plaats is gewijzigd, omdat de Rabbi niet langer wilde dat het in het gebouw van Chesed plaatsvond. Er komen zo'n 15- 20 mensen. Ik zing Hebreeuwse liederen en leg het Woord uit en spreek over Jesjoea"*

Heel veel wachtenden

We wilden wel langer met elkaar optrekken. We ervoeren zo'n eenheid. We moesten echter de terugreis aanvaarden, om

zondagnacht thuis te kunnen zijn. We baden en zongen met elkaar. Hebreeuws was de gemeenschappelijke (zang)taal. We namen afscheid en reden in de kou en regen vanuit Zitomir via L'vov naar de Poolse grens. Na middernacht staken we de grens over en overnachtten voor ruim 4 uur in een hotelletje langs de weg. Zondagnacht om ongeveer half één waren we thuis. Gerard en Cor en Mariska nog een paar uur later, omdat Gerard thuis gebracht moest worden.

We voelden ons heel rijk gezegend.

We hadden zoveel uit kunnen delen van wat zoveel mensen hadden meegegeven. Wat betekent een bezoek toch onnoemelijk veel voor deze mensen. Hoe waardevol is toch de structurele hulp die gegeven wordt d.m.v. het sponsorplan.

We hopen dat er nog heel veel gelovigen in Nederland aan dit sponsorplan gaan meedoen. Er zijn nog heel veel Joodse wachtenden in

Oekraïne die met een sponsor geholpen zouden kunnen worden.

Uw Naam alle eer!

Geliefde broeders en zusters, We hopen dat dit zusterslag ook jullie aangespoord heeft. Om door te gaan met jullie onmisbare steun. In het bijzonder willen wij degenen bedanken, die hun busje ter beschikking hebben gesteld en ook de twee vrouwen die eigenhandig zo'n 70 kledingstukken hebben geknipt en genaaid. Maar niet minder willen wij iedereen bedanken die op welke wijze dan ook aan het welslagen van deze reis heeft bijgedragen.

Maar we willen eindigen met Psalm 115 : 1: *"Niet ons, o HEERE! niet ons maar Uw Naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil."*

Het Roechama team

